

Nr 18.

Ankom till riksdagens kansli den 10 april 1945 kl. 5 em.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående viss ändring av bestämmelserna i 2 § lagen om vägnämnder och länsvägnämnder m. m.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 150, av herrar *Nilson* i Spånstad och *Pettersson* i Dahl har hemställts, att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte begära sådan ändring i vissa författningar rörande vägväsendet, som föreslagits i motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande i ärendet av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Motionärernas förslag går ut på att vägnämnd skall beredas tillfälle att yttra sig dels över sådan framställning om statsbidrag till enskild väghållning, som länsstyrelse anser icke böra bifallas, och dels över besvär som anförts över av länsstyrelse meddelat beslut i ärende angående dylikt statsbidrag. I dylikt syfte borde 2 § lagen den 30 juni 1943 (nr 436) om vägnämnder och länsvägnämnder omarbetas. Enligt motionärernas uppfattning syntes även troligt, att ett tillägg till bestämmelserna i 14 § kungörelsen den 3 december 1943 (nr 800) angående statsbidrag till enskild väghållning behövde göras. Beträffande de skäl som anförts till stöd för förslaget hänvisas till motionen.

2 § lagen om vägnämnder och länsvägnämnder lyder som följer:

»Vägnämnd har till uppgift att verka för att vägbehoven inom nämndens område på bästa sätt tillgodoses.

I sådant hänseende har nämnden bland annat att avgiva av Konungen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, länsstyrelsen eller vägförvaltningen i länet infortrade yttranden i frågor om byggande av allmän väg, förändring av enskild väg till allmän, inrättande av särskild vinterväg och indragning av allmän väg samt att i övrigt fullgöra vad enligt denna lag eller särskild författning ankommer på vägnämnden.

Vägnämnd äger jämväl i övrigt framställa förslag i frågor rörande vägväsendet och vägtrafiken inom nämndens område samt må hos Konungen anföra besvär över beslut, som meddelats av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen eller länsstyrelsen.»

I 14 § kungörelsen angående statsbidrag till enskild väghållning stadgas, att klagan över länsstyrelsens beslut i fråga som omförmäles i kungörelsen må föras hos Kungl. Maj:t i den ordning som är bestämd för överklagande av förvaltande myndigheters och ämbetsverks beslut.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har avstyrkt bifall till motionen och anfört i huvudsak följande:

Vägnämnderna (och länsvägnämnderna) ha till huvudsaklig uppgift att tillvarataga de lokala intressena rörande det allmänna vägnätets **utbyggnad** och utveckling. De ha i detta avseende övertagit den rådgivande **verksamhet**, som före vägväsendets förstатligande tillkom vägdistriktens organ — vägstyrelser och vägstämmor.

Dessa organ hade icke författningenligt att yttra sig i ärenden rörande statsbidrag till enskild väghållning, varken under den tid dylika ärenden handlades av länsstyrelserna eller efter den 1 juli 1939, då ifrågavarande ärenden centraliserades till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Ett bifall till motionen skulle därför innebära, att vägnämnderna tilldelades en helt ny uppgift och deras verksamhet skulle utökas till att avse tillvaratagande jämväl av mera eller mindre enskilt betonade intressen.

Enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens mening kan den föreslagna ändringen icke anses nödvändig och skulle heller medföra någon förbättring av nu rådande förhållanden. Frånsett att ändringen skulle göra arbetet med bidragstilldelningen än mera tungrott och tidsödande än vad nu är fallet, torde länsstyrelserna, vilka med biträde av vägförvaltningarna nu handlägga dylika ärenden, få anses besitta fullt tillräcklig erfarenhet, lokal-kännedom och objektivitet för att riktigt kunna bedöma de spörsmål, varom här är fråga. Att engagera vägnämnderna i dessa ärenden skulle ytterligare försvåra det enhetliga bedömande, som här måste vara oeftergivligt och som enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förmenande redan med nuvarande ordning är svårt att upprätthålla. Det må också framhållas, att länsstyrelserna så gott som undantagslöst fullt utnyttja de anslag, som för ifrågavarande ändamål ställas till deras förfogande; de avslag som meddelas på framställningar om statsbidrag, vilka författningenligt hade kunnat bifallas, torde därför till övervägande del vara föranledda av brist på medel.

Utskottet.

Såsom framhålles av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen innebär motionärernas förslag att vägnämnderna skulle tilldelas delvis andra uppgifter än dem de inrättats för. Sistanämnda uppgifter ha varit föremål för riksdagens överväganden vid de nyligen fattade avgörandena i fråga om vägväsendets förstатligande. Det synes olämpligt att — innan närmare erfarenheter vunnits rörande verkningarna av de då beslutade bestämmelserna — uttala sig för att uppgifterna skulle utvidgas. De av motionärerna föreslagna anordningarna torde vidare medföra att behandlingen av ärenden rörande statsbidrag till enskilda vägar skulle bliva mera tidsödande och omständlig, än som nu är fallet. Utskottet vill därför icke tillstyrka bifall till motionen. I sammanhanget må dock framhållas, att behov torde föreligga av ökade statsanslag för enskild väghållning.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionen II: 150 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 10 april 1945.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Carl Edmund Eriksson, Jacob Hansson, Anderberg, friherre Beck-Friis, Näslund, Svedberg* och *Hagman* samt

från andra kammaren: herrar *Andersson i Löbbo, Ericsson i Sörsjön, Carlström, Mäler, Lundbom, Larsson i Karlstad, Gustafson i Dädesjö* och *Pettersson i Rosta*.

Reservation

av herr *Pettersson* i Rosta, vilken ansett att utskottet bort tillstyrka bifall till motionen II: 150.
